د لومړی عینو مېني د جامدو کثافاتو ترکیب، د Recyclable او Non-Recyclable موادو اندازه پیداکول او د هغوی اقتصادی تحلیل

پوهندوی نذیر احمد قانع پوهنوال محمد اسلم حاذق

لنديز

لومړی عینو مېنه په کندهار ولایت کي یو له عصري او پرمختللو ښارگوټو څخه ده، چي د کندهار ښار په شمال ختیځ کي موقعیت لري، لومړی عینو مېنه په خپل ځان کي تقریباً 2000 کورونه او 14000 نفوس لري. په دې مېنه کي له جامدو کثافاتو سره د خلکو ستونزي، د جامدو کثافاتو له ترکیب سره نه بلدتیا او د هغوی د نه بلدتیا سره، چي له جامدو کثافاتو څخه څومره لوی عایدات لاسته راځي، د دغو ستونزو او مشکلاتو په نظر کي نيولو سره دغه څېړنه ترسره سوه. په دې څېړنه کي د لومړی عينو مېني د جامدو کثافاتو ترکیب، د Recyclable او Non- Recyclable موادو اندازه پیداک_هه او د هغوی اقتصادي ارزښت تر سره سوی دئ. په دې څېړنه کي د کندهار ښاروالي رياست، د عينو مېني له افکو کمپنۍ څخه معلومات لاسته راغلي دي او په ساحه کي مو د نموني (Sampling) په واسطه معلومات راټول کړي دي او همدارنگه د لومړنيو معلوماتو د لاسته راوړلو لپاره مختلف پوښتنليکونه په مختلفو ځايونو کي وېشل سوي دي، د يادو معلوماتو د تحليل په نتېجه کي دې پايلي ورسېدو.د لومړی عينو مېني د جامدو کثافاتو په ترکیب کي کاغذ، شیشې، پلاستیک، لرگي، فلزات، عضوي مواد او نور مواد شامل وو، چي په دې کي د عضوي موادو اندازه % 44 سلنه ده د لومړی عینو مېني Recyclable موادو اندازه % 41 سلنه، چي د تولید میاشتنۍ اندازه یې 57.142 Ton او د Non- Recyclable اندازه %59 سلنه، چي د توليد مياشتنۍ اندازه يې 82.23 Ton اندازه %59 سلنه، چي د توليد مياشتنۍ جامد کثافات په دريو برخو و وېشل، اول مو د عضوي موادو نه کمپوسټ، چي د توليد مياشتنۍ اندازه يې 18.4 Ton د پېسو مقدار يې 735881.6 افغانۍ کېږي، دوهم مو اوسپنه په مستقيم ډول بازار ته عرضه کېږي، چي د توليد مياشتنۍ اندازه يې 6.97 Ton او د پېسو مقدار يې 174215 افغانۍ کېږي، او درېيم ډول مو سوځېدونکي مواد دي، چي له هغو څخه مو برق په لاس راوړی دئ چي مياشتنۍ اندازه يې د برق د توليد 73734.44 Kw/h او د پېسو مقدار يې 221203.33 افغانۍ دئ د اقتصادي تحليل په نتيجه کې د ټولو مجموعي پيسو مقدار 1131299.9 افغانۍ کېږي.

کلیدي کلیمې: د اولي عینو مېني د جامدو کثافاتو ترکیب، اقتصادي تحلیل

Key word (First Aino Mena Solid Waste Composition, Recyclable and Non-Recyclable, Economic Analysis) سريزه

نږدې سل زره کلونه تېرېږي، چي بشر د مځکي پر مخ باندې ژوند کوي، د ژوند د چاپېريال ټول نظام ته د ناسم مديريت له امله ورپېښ خطرونه هغه گواښ دئ، چي نه يوازي زموږ هېواد بلکي؛ ټوله نړۍ ورسره مخ ده.

هغه عضوي او غير عضوي مواد چي د انسانانو او حيواناتو د فعاليت په نتيجه کي رامنځ ته کېږي، جامد کثافات بلل کېږي. په ښار کي د نفوس زياتوالی، د اقتصاد ښه کېدل، ښاري کېدل او صنعتي کېدل د جامدو کثافاتو په حجم کي د زياتوالي سبب گرځي. په کندهار ښار کي د جامدو کثافاتو ټولول ډېر محدود او اغېزناک نه دي، د دې لپاره چي جامد کثافات په سم ډول سره اداره او له منځه يوړل سي، منظم سيسټم شتون نه لري او جامد کثافات په يوه سرخلاصي ځای کي غورځول کېږي، چي منفي اغيزې ئې پر چاپېريال، انسانانو، حيواناتو، نباتاتو او ټولو ژونديو موجوداتو باندې لوېږي. د جامدو کثافاتو اداره کول هغه وخت پيل سول، چي کله انسانانو تمدن او ښاري کېدلو ته مخه کړه، نو د دې اړتيا ليدل کېده چي موږ د جامدو کثافاتو مخه کړه، نو د دې اړتيا ليدل کېده چي جامد کثافات بايد په سم ډول سره مديريت سي. کله چي موږ د جامدو کثافاتو

د له منځه وړلو لپاره يو منظم سيسټم جوړوو، نو بايد د دوی د اندازې، ترکيب او ځانګړتياوو په اړه پوره معلومات ولرو (مندوزی, ۱۳۹۳).

د ستونزي څرگندونه: دا چي په کندهار ولايت کي د عينو مېني ښارگوټی يو پرمختللی او عصري ښارگوټی دئ، د جامدو کثافاتو د توليد اندازه يې کنترول او داسي شيان، چي چاپېريال او خلکو ته زيان رسوي، له منځه يوسو او يا ئې منفي اغيزې راکمي کړو.

که چیري د عینو مېني جامد کثافات کنتر ول نه سي، نو د عینو مېني خلک به له زیاتو ستونزو سره مخ سي؛ لکه روغتیایي، د چاپېریال خرابوالی، د هوا خرابوالی او داسي نور.

دڅېړني اهداف

- 1. دلومړۍ عينو مېني د جامدو کثافاتو ترکيب.
- 2. د نومړۍ عینو مبنی په جامدو کثافاتو کی د Recyclable او Non-Recyclable موادو اندازه معلومول.
 - 3. په لومړۍ عينو مينې کې د توليد سوو جامدو کثافاتو اقتصادي تحليل.

د څېړني پوښتني

- 1. د اولي عينو مېني د جامدو کثافاتو په ترکيب کي کوم ډول مواد شامل دي؟
- 2. د اولي عينو مبني په جامدو کثافاتو کې د Recyclable او Non-Recyclable موادو اندازه څومره ده؟
 - په اولی عینو مېنی کی د تولید سوو جامدو کثافاتو اقتصادي ارزښت څومره دئ؟

تيرو اثارو ته کتنه: د جامدو کثافاتو تاريخچه: عبارت له هغو عضوي او غير عضوي موادو څخه دي، چي د انسانانو د فعاليتونو په نتيجه کي منځ ته راځي او نور د استفادې وړ نه وي او په لاندي دوو برخو وېشل سوي دي. (مندوزی, ۱۳۹۳)

په تېرو وختونو کي انسانانو د جامدو کثافاتو تولید او له منځه وړلو ته ځانگړې پاملرنه نه کوله کله، چي د انسانانو ژوند ښاري او نوي تمدن ته داخل سو، نو د جامدو کثافاتو د له منځه وړلو لپاره یې د انجینرۍ مېتودونو ته مخه کړه په 1900ز کال د کثافاتو له منځه وړلو لپاره ځیني قوانین وټاکل سول، د مختلفو هېوادونو مختلف پوهان په دې لټه کي سول، چي یو داسي سیسټم د کثافاتو د تنظیم او دفن کولو لپاره جوړ کړي، چي نه کوم صحي او نه کوم محیطي ستونزي رامنځ ته کړي. اخېر دې نتیجې ته ورسېدل چي د کثافاتو دفن او تنظیم لپاره اandfill یوه بهتره لاره وبلل سوه.

په 1976ز. کال کي امريکا (Congress) د منابعو ساتل او د هغوی د بيا ځلي استعمال يا (RCRA) په نامه يو قانون جوړ کړ او د مضرو او غير مضرو کثافاتو د له منځه وړلو لپاره ئې لارښووني وټاکلې.(Sahil F. , 1398) د جامد کثافاتو ډولونه: جامد مواد د ډول او ترکيب له مخی ډېر ډولونه لري

- شاري جامد کثافات:عبارت له هغه موادو څخه دي چي د انسانانو، حيواناتو او اقتصادي فعاليتونو په نتيجه
 کی توليدېږی.(Gilbert M. Masters&Wendell P. Ela, 2014))
- 2. خطرناک جامد کثافات: په دې موادو کي ډېر زهري کيمياوي مواد چي د انفجار او احتراق قابليت لري، لکه:مرمۍ او ماينونه، تشعشع کوونکي او راډيو اکتيف موادو پاتي شوني شامل دي. (مندوزی, ۱۳۹۳)
- د خطرناکو جامدو کثافاتو ډولونه: اور تولیدونکي مواد (lgnobility)، تخریب کوونکي (Corrosively)، فعال حالت ته د ببرته راگرځېدلو قابلیت(Reactivity) او زهری خاصیتToxicity(مندوزی, ۱۳۹۳).
- 3. صنعتي جامد کثافات: په دا ډول موادو کي زاړه صنعتي ماشينونه او دستگاوې، د فلزاتو او د معدنونو د استخراج پاتي شوني او نور شامل دي. صنعتي جامد کثافات، راديو اکتيف جامد کثافات، رهايشي جامد کثافات،

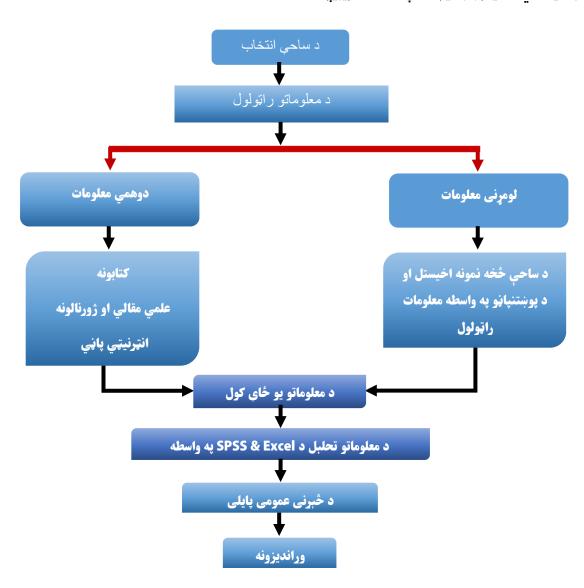
- تعميري او تخريبي جامد كثافات، اداري خونو جامد كثافات، د معدنونو جامد كثافات، د روغتونونو جامد كثافات او د تصفيي خونو جامد كثافات (J.Glynn Heney&Gary W.Heinke, 2012)
- د کثافاتو موقیعت او منابع: خطرناک کثافات مختلف ډولونه لري بنا پر دې د خطرناکو کثافاتو د تولید لپاره نه سو کولای ټاکلی مهال او ځای وټاکو(مندوزی, ۱۳۹۳).
- د منبع له نظره کثافات له لاندي ډلبنديو څخه په يوه کي ځای لري توليدوونکي، انتقال کوونکي، مصرف کوونکي او د کثافاتو تصفيه کوونکی. (مندوزی, ۱۳۹۳)
- د خطرناکو موادو تصفیه او اطراح: څرنگه چي کثافات بېل بېل ډولونه لري، بنا پر دې د هغوی د تصفیې او اطراح طریقی هم مختلفی دي (مندوزی, ۱۳۹۳).
- د کثافاتو د تصفیې مرحلې: تصفیه د لاندي مرحلو کیمیاوي، فزیکي او بیولوژیکي مرکبه ده، د تصفیې ټولي مرحلی او د کثافاتو اطراح د څلورو برخو لرونکی دي: (مندوزی, ۱۳۹۳)
 - 2. جلا کول او غلیظ کول: دغه مرحله عموماً د مایع او گاز د جریان د مقدماتی تصفیی په توگه کارول کېږي.
- 3. بیولوژیکي تجزیه(Biological degradation) : بیولوژیکي تصفیه د موادو جریان د ککړتیا د کمولو لپاره استعمالبری.
- 4. کیمیاوي تصفیه: کیمیاوي تصفیه هغه عملیه ده، چي مضرو مرکبونو ته تغیر او تبدیل ورکوي، د هغوی خطرونه کموي.
- 5. نہایي یا وروستۍ اطراح(Ultimate disposal):الف: په ژورو څاه گانو کي اچول. ب: ترقیق او پراگنده کولج: په سطحي حوزونو کي تخلیه کول د: په بحر کي تخلیه کول. (مندوزی, ۱۳۹۳)هغه فکټورنه چی د جامدو کثافاتو پر مقدار باندي اغیزه لري په لاندي ډول دي:
- د جامدو کثافاتو اداره کول:دکثافاتو له جمع کولو، لېږدولو، تصفیه کولو، بیا ترمیمول(Renew)، بیولوژیکي او فزیکي تخریب (Compost)، (Compost) او اخرني ځای ته انتقالولو څخه عبارت دي. Susan J. Masten, 2014)
- په جامدو کثافاتو کي کمښت: د جامدو کثافاتو کمښت يا Reduction موږ کولای سو په دريو طريقو سره ترسره کړو.
 - د مؤثریت او کیفیت له تغبر څخه پرته د موادو مقدار کمول.
 - 2. د استعمالوونکو موادو د ژوند موده باید زیاته سی.
 - 3. د اړتيا له مخي بايد د موادو توليد ترسره سي(Willian A. Worrell & P. Aarne Veslind, 2012) .
- 3. بيا خُلي استعمال: بيا خُلي استعمال عبارت له هغه پروسې څخه دئ، چي مواد له يوه مقصد څخه اضافه استعمال کړل سی.(Willian A. Worrell & P. Aarne Veslind, 2012)
- 4. بيا ځلي استعمال کول: عبارت له هغه پروسې څخه دئ ، چي له استعمال سوي موادو څخه په فابريکو کي نور مواد جوړ سي او د استفادې وړ وگرځې.
- 5. ترميم کول: له هغه پروسې څخه عبارت دي، چي جامد کثافات بېله دې نه چي جلاوالی پکي راوستل سي، مربوطه مرکز ته راټولېږي او بيا د فابريکي د پروسيس په نتيجه کي ترې نور مواد لاسته راځي. Prof.Shaukat Hayat)
 8. Prof.Dr.Sajjad H.Sheikh, 2016)

د جامدو كثافاتو تركيب: د جامدو كثافاتو تركيب نظر هر هېواد ته توپير لري، زيات داسي فكتورونه وجود لري، چي د جامدو كثافاتو په تركيب كي بدلون راوستلای سي، لكه: اقتصادي، كلتوري، جغرافيايي، د ژوند كولو ډول او داسي نور. (Burnley, 2014)

- 1. د موادو ترکیب: د تولید سویو کثافاتو ترکیب نظر مختلفو فکتورونو ته توپیر کوي، لکه: موسمي، ټولنیز تاثیرات، جغرافیایي موقعیت او داسي نور(Prof.Shaukat Hayat & Prof.Dr.Sajjad H.Sheikh, 2016) .
- 2. په ساده ډول نمونه اخیستني د جامد کثافاتو ترکیب او اندازه معلومول: د جامدو کثافاتو له مجموعې څخه یوه اندازه نمونه اخیستل کېږي، وروسته دا نمونه پر څلورو برخو باندي وېشل کېږي او یوه برخه ترې انتخابېږي، وروسته بیا همدا برخه پر څلورو نورو برخو باندي وېشل کېږي.
- 3. د رطوبت اندازه کول: د جامدو کثافاتو د رطوبت اندازه معلومول نظر وخت ته توپیر کوي Prof.Shaukat) (Hayat & Prof.Dr.Sajjad H.Sheikh, 2016

$$M = \left(\frac{w-d}{w}\right)100 - - - - 1$$

4. د جامدو کثافاتو تخریب په بیولوژیکي ډول سره: عبارت له هغه پروسې څخه دئ، چي عضوي مواد داکسیجن
 په موجودیت کی د مایکرواوگانیزمونو یواسطه تخریبیږی.

كړنلاره

نتیجه او بحث

د دې څېړني اصلي هدف زموږ د هغه اهدافو لاسته راو ړل دي کوم، چي موږ ئې په لومړي سر کي يادونه کړې ده، د دې لپاره چي اهداف ښه مشخص او واضح سي نو بيا يې يادونه ضرور گڼل کېږي، چي زموږ د څېړني اهداف په لاندي ډول دی.

- د اولي عينو مېني د جامدو كثافاتو تركيب.
- 2. د اولي عينو مبني په جامدو كثافاتو كي د Recyclable او Non-Recyclable موادو اندازه معلومول.
 - 3. په لومړۍ عينو مېني کي د توليد سوو جامدو کثافاتو اقتصادي تحليل.

د اولي عينو مېني د جامدو کثافاتو ترکيب معلومول: د دغو اهدافو د لاسته راوړلو لپاره مو د نمونې ټولوني په واسطه د اولي عينو مېني د جامدو کثافاتو نمونه اخيستنه وکړه، چي په دې سره مو لومړی عينو مېنه په دريو برخو ووېشله ،چي په هغه کي د اوسېدلو ځايونه،تجارتي مارکېټونه او اداري ساحې شاملي دي.

د اولي عينو مېني د كثافاتو د ټولولو لپاره د افكو كمپنۍ لخوا دوه موټر په كار اچول سوى وو، چي په هفته كي ئې د دوو موټرو په واسطه دوه ځله له اولي عينو مېني څخه كثافات را ټولول چي د دغو موټرو وزن مو د باغ د ترازو په واسطه وزن كړل چي د لومړي موټر د كثافاتو او موټر وزن 21825Kg د موټر خالص وزن 7415kg او په موټر كي د موجودو كثافاتو وزن 7415kg وو او د دوهم موټر او د كثافاتو وزن 23275Kg د موټر خالص وزن 14430Kg او په موټر كي د موجودو كثافاتو وزن 8845Kg وو چي په يوه موټر كي د جامدو كثافاتو اوسط وزن 8130Kg

د نمونې اخستني په وخت کي اړين توکي

- دستکش
- پلاستیکی کڅوړي
 - ماسک
 - يلاستيک
 - ډ پجيتل تله

لکه څرنگه چي مو مخکی یادونه وکړه، انتخاب سوې ساحه مو په دریو برخو باندی وېشلې ده.

- تجارتي ساحي (دوكانونه، كورسونه، ماركېټونه، رسټورانوټونه او دفترونه)
 - اداري ساحي (مكتبونه، دولتي او غير دولتي ادارې او كورسونه.
 - استوگنځایونه: (د اوسېدلو ځایونه)

تجارتي ساحې (دوکانونه، کورسونه، مارکېټونه، رسټورانوټونه او دفترونه) د اولي عينو مېني د استوګنځايونو دجامدو کثافاتو د ترکيب اندازې يې په لاندي ډول سره ذکرېږي: عضوي مواد %46، پلاستيک %16، شيشه%8، اوسينه %5، کاغذ%11، لرګی%1، او د نورو موادو اندازه پکی %13ليدل کېږي.

د اولي عينو مېني د اداري ساحو دجامدو کثافاتو د ترکيب اندازي يې په لاندي ډول سره ذکرېږي: عضوي مواد %37، پلاستيک %22، شيشه %5، اوسپنه %6، کاغذ%19، لرګي %1، او د نورو موادو اندازه پکي %10 ليدل کېږي. د اولي عينو مېني د جامدو کثافاتو عمومي فيصدي چي په ترکيب کي يې کوم مواد شامل دي، چي د نمونې (sampling) په نتيجه کي لاسته راغلي دي روښانه کوو.د لومړۍ عينو مېنی په جامدو کثافاتو کي %44 عضوي مواد، %15 کاغذ، %5 اوسپنه، %7 شيشه، %1 لرگی، %20 پلاستيک او %8 نور مواد شامل دي.

د لومړۍ عينو مېني د جامدو کثافاتو ترکيب معلومول: د څېړني له اهدافو څخه مو يو هدف د جامدو کثافاتو ترکيب معلومول دي، د لومړۍ عينو مېني په جامدو کثافاتو کي%44 عضوي مواد، %15 کاغذ، %5 اوسپنه، %7 شيشه، %1 لرگي، %20 پلاستيک او %8 نور مواد شامل دي، چي په نتيجه کي مو د لومړۍ عينو مېني د جامدو کثافاتو ترکيب پيدا او د څېړني لومړی هدف مو ترلاسه کړ،.که چيري د هر ښار د جامدو کثافاتو ترکيب ته متوجه سو، نو و به ليدل سي، چي پکي د عضوي موادو اندازه ډېره ده نو په همدې اساس وينو چي د لومړۍ عينو مېني د جامدو کثافاتو په ترکيب کي د عضوي مواد ډير دي، چي په پورته گراف کي ښودل سوي دي.

د لومړۍ عينومېني په جامدو کثافاتو کي د Recyclable او Non-Recyclable موادو اندازه معلومول: څرنګه چي مو پورته يادونه کړې ده، چي د اولي عينو مېني د کثافاتو د ټولولو لپاره د افکو کمپنۍ لخوا دوه موټر په کار اچول سوی وو ،چي په اونۍ کي يې د دوو موټرنو په واسطه دوه څله له اولي عينو مېني څخه کثافات را ټولوي، چي د دغو موټرنو ورن مو د ترازو په واسطه وزن کړل چي د لومړي موټر د کثافاتو وزن 7415kg وو او د دوهم موټر د کثافاتو وزن 8845kg وو، چي په اوسط ډول سره د هر موټر وزن 8130 Kg دې چي په هفته کي دوی ورځې د افکو کمپنۍ جامد کثافات ټولوی، چي په ورځ کي دوه مټران کيږي، چي اوسط وزن د دوه موټرانو وزن 16260 Kg کېږي، اوس موږ کثافات ټولوی، چي په ورځ کي دوه مټران کيږي، چي اوسط ډول د دوه موټرانو وزن 84645.7 لپاره موږ ته د يادي غواړو د جامدو کثافاتو توليد په لومړۍ عينو مېنه کي د يوې مياشتي لپاره پيداکړو خو د دې کار لپاره موږ ته د يادي ساحې ورځنی توليد د کثافاتو پکار دئ، چي په اوسط ډول په اولي عينو مېنه کي د ورځې 84645.7 لاو کېږي په يوه نو په اولي عينو مېنه کي د ورځې 877 کثافات توليدېږي په يوه مياشت کي د Recyclable موادو اندازه 82229.1443 او د Non-Recyclable موادو اندازه 82229.1443 ده. نو د دې سره مو خپل دوهم هدف هم تر لاسه کړ.

د لومړۍ عينومېني د جامدو کثافاتو اقتصادي تحليل: له عضوي موادو څخه کمپوسټ لاسته راوړل، په عضوي موادو کي تقريباً 80% - 80% اوبه موجودي دي، چي د هغوی د وزن فيصدي جوړوي. 80% اوبه موجودي دي، چي د هغوی د وزن فيصدي جوړوي. 80% اوبه موجودي دي، چي د غوی د 80% د وزن فيصدي بوري وخت نيسي تر څو په کمپوسټ موادو جوړول زيات وخت ته ضرورت لري، چي د 80% لاسته راوړې ده. د کمپوسټ موادو چي کمپوسټ تبديل سي، لکه: څرنگه چي موږ پورته د عضوي موادو اندازه 80% لاسته راوړې ده. د کمپوسټ موادو چي يو ډول يې په عصري طريقې سره جوړېږي، چي زيات کيمياوي مواد ور سره يو ځاي کېږي، چي په بازار کي ئې في کيلو گرام قيمت کيلو گرام قيمت 80% د غيانۍ دئ، او بل ډول يې په محلي طريقه جوړېږي، چي په بازار کي ئې في کيلو گرام قيمت 80% افغانۍ دئ، نو موږ ته له 80%

څرنګه چي د اولي عينو مېني د جامدو کثافاتو په ترکيب کي د اوسپني مياشتنی وزن 6968.565)Kg) وه، ياده اوسپنه د قيمت لپاره بازار ته وړاندي کوو، چي په بازار کي د 1Kg اوسپني اوسنی قيمت 25 افغانۍ دئ، پدې سره موږ ته د مياشتی 174214.125 افغانۍ عايد لاسته راځی.

له سوځېدونکو جامدو کثافاتو څخه د انرژۍ دتولید اندازه: په اولي عینو مېنه کي په مجموعي ډول داسي کثافات چي د هغو له سوځېدو څخه موږ ته انرژي په لاس راکوي چي اندازه 50.173Ton ده او عبارت دي، لکه: کاغذ، لرگي او یلاستیک.

موږکولای سو د سوځېدو پر طريقه باندي د اولي عينو مېني له جامدو کثافاتو څخه 122890.74kwh څخه انرژي توليد کړو.او که چيري دا په برېښنايي انرژي بدله کړو نو له لاندي فورمول څخه استفاده کوو.

$$ERP_i = \frac{\eta \cdot M \cdot LVH_{MSW}}{100}$$

چي په دې کي د η يا مؤثريت قيمت يې %60 دئ او نور قيمتونه موږ ته معلوم دي يوازي قيمت يې پکي وضع کوو چي د برېښنايي انرژۍ اندازه يې موږ ته معلومه سي، چي د انرژۍ اندازه يې په مياشت کي 73734.442kwh ده، چي د مياشت په ساعتونو ئې تقسيم کړو نو 102.41KW برېښنا به موږ ته په لاس را کړي، چي د پيسو مياشتنی مقدار يې 221203.33 افغانۍ کېږي.

پایلی

د اولي عينو مېني د جامدو کثافاتو مجموعي وزن په يوه مياشت کي 139371Kg کيلوگرام په لاس راوړ، چي د دې موادو په ترکيب کي %44 عضوي مواد، %15 کاغذظ %5 اوسپنه، %7 شيشه،%1 لرگي،%20 پلاستيک او %8 نور مواد شامل وو.

د اولي عينو مېني د جامدو کثافاتو توليد سوی وخت يوه مياشت په نظر کي نيول سوی دئ، نو ويلای سو، چی د Recyclableموادو اندازه %41 او \$57142.33 لا يوې مياشتی لپاره وزن په لاس راکوي.

د Non-Recyclable موادو اندازه %59 ده، چي 82229.1443 Kg د يوې مياشتي لپاره وزن په لاس راغلی

دئ.

د اولی عینو مبنی دجامدو کثافاتو اقتصادی تحلیل

كميوست موادو 735881.6 افغانۍ

اوسينه 174214.125افغانۍ

بريښنا 221203.32 افغانۍ

مجموعي مياشتني عايدات: 1131299.045 افغانۍ

اخىستلىكونە

جبانی, ب. (اکتبر 2016). گزارش اقتصادی افغانستان. کابل: دفتر ناشر، بانک جبانی.

د عامه خدماتو د وړاندي کولو لوي مدريت. (2019). د جامدو کثافاتو د مدريت پلان. کندهار: کندهار ښاروالي.

ساحل. (۱۳۹۸). د کندهار ښار د جامدو کثافاتو ترکیب، د عض وي موادو اندازه معلومول او د) .(Recycle). کندهار.

متین, ن. ۱. (۱۳۹۷ه ش). فرهنگ حفاظت از محیط زیست. کابل: انتشارات جهان اسلام.

.Reshad (1397). دكندهار پوهنتون په ساحه جامد كثافات. كندهار: كندهار پوهنتون.

معلومات, ا. م. (1397). احصايي ملي اداره.

مندوزی, پ. د. (۱۳۹۳). چاپیریالي انجنیري (دریم چاپ). ننگرهار: د مومند خپرندویې ټولنې تخنیکي څانگه-جلالکوټ. هاشمی, ا. س. (۱۳۹۸ ه ش). د ژوند د چاپیریال ککړوونکی. کابل: مستقبل خیرندویه ټولنه.

Asian Institute of Technology(December 2006). Biomass Energy in Developing Countries. Thailand: Regional Energy Resources information Center.

Burnley, S. (2014) Solid wastes Managment. The Atrium: John Wiley & Sons Ltd.

Ghauri, W. u. (2018) Waste to energy potential in pakistan. pakistan: Busan Republic of Korea.

Gilbert M. Masters&Wendell P. Ela. (2014). Introduction to Environmental Engineering and Science (Third Edition ed.). United States of America: British Library Cataloguing-in-Publication Data.

J.Glynn Heney & Garyw. Heinki. (2012). Environmental Science and Engineering.

- **Kosuke Kawai. Chen Liu. permaumara Jagath. (2020).** Composting. Tokyo: United Nations Environoment Programmam.
- M.N. Rao Razia Sultana Sri Harsha Kota. .(2017) SOLID AND HAZARDOUS WASTE MANAGEMENT. United States: British Library Cataloguing-in-Publication Data.
- M.N_Rao, R. (2016 october 26th). Solid and Hazardous Waste Management. india: BSP.
- Mackenzie L. Davis and Susan J. Masten. (2014). Principles of environmental engineering and science. New York: McGraw-Hill.
- **Prof.Shaukat Hayat & Prof.Dr.Sajad H.Sheikh. (2016)**. Municipal SolidWaste:Engineering Principles and managment. Lahore: The Urban Unit.
- Rahimi, E. .(2011) Sanitation and Environment Kabul City. Kabul: UN-HABITAT.
- Silpa Kaza, Lisa Yao, Perinaz Bhada-Tata, and Frank Van Woerden. (2018) What a Waste 2.0: A Global Snapshot of Solid Waste Management to 2050. Washington: The World.
- Willian A. Worrell & P. Aarne Veslind. (2012). SOLID WASTE ENGINEERING (Second Edition ed.). USA: Global Engineering:.
- WORRELL, W. A. .(2010) SOLID WASTE ENGINEERING.

Abstract

First Aino Mena is one of the developed and classical cities of Kandahar and located in the northeast of Kandahar in which include 2000 houses and it has 14000 populations. Our group conducted a research on considering the following problems: People problems with solid waste, unfamiliarity with the combination of solid waste and their unfamiliarity from the amount of incomes that receive from solid waste in the first Aino Mena. This research has conducted in first Aino Mena and questionnaires are used as a sample for collecting information in different places to determine the combination of solid waste, then we found the amount of Recyclable and non-Recyclable materials which determined that, what kind of materials are include in the combination of solid waste? How much of the materials we can use twice? As well as we achieved a compost from organic materials by which we decreased the volume of solid waste, developed our economy and saved clear our environment as well. In this research, we found the compositon of solid waste, Recyclable and non-Recyclable materials and their economic analysis has done. In this research we collected information through questionnaires from the Mayoral Chairmanship of Kandahar, from the company of AFCO and from different places of the first Aino Mena. And their analysis we have come into the following result: In the combination of the solid materials in the first Aino Mena include the following materials: paper, plastic, wood, metals, organic materials and more. 44% were organic materials and 41% were Recyclable materials which their total amount is 57.142 tons per month. And 49% were non-Recyclable materials which their total amount is 82.23 tons per month. In the economical analysis, we divided solid waste into three parts: First, not compost of organic materials which their monthly amount is 18.4 tons which cost 735881.6 Afg. Second, we rendered iron directly to the bazaar which their total amount was 6.97 tons which cost 174215Afg. Third part is fuel from which we achieved electricity, which monthly amount is 73734.3 kw/h and its cost is 221203Afg. In the result of economic analysis, the total amount of money is 1131299.9Afg.